

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด กลุ่มอารักขาพืช โทร. ๐ ๓๙๕๑ ๑๐๐๘

ที่ ตร.๐๐๐๘/ว ๐๐๐๖๖

วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๙

เรื่อง สํารวจกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการผลิตและใช้ไบโอชาร์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการดิน และลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร

เรียน เกษตรอำเภอทุกอำเภอ

ด้วยสำนักงานเกษตรจังหวัดตราด ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการเกษตร เรื่อง แผนดำเนินการ โครงการส่งเสริมการผลิตและใช้ไบโอชาร์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการดินและลดต้นทุนของเกษตรกร ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากสถานการณ์วิกฤต ด้านพลังงาน และสร้างการเปลี่ยนแปลงด้านพลังงานของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม และพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ และทักษะในการผลิตและใช้ไบโอชาร์ร่วมกับเทคโนโลยีการจัดการดินและ ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนาต้นแบบการผลิตพืชเศรษฐกิจ ที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีการจัดการดินและปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินร่วมกับการใช้ไบโอชาร์ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและชีวมวลในชุมชนมาใช้ประโยชน์ อย่างคุ้มค่า ลดการเผาในที่โล่ง ตลอดจนเพื่อลดผลกระทบจากฝุ่นละออง PM 2.5 เป้าหมายกลุ่มเกษตรกร ได้แก่ ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) แปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน ที่มีสถานะเป็นนิติบุคคล

สำนักงานเกษตรจังหวัดตราดพิจารณาแล้ว เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ฯ จึงขอความร่วมมือท่านสำรวจและรวบรวมข้อมูลกลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อมและสนใจเข้าร่วมโครงการ ดังกล่าว โดยคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่มีสถานะเป็นนิติบุคคล มีความพร้อมเข้าร่วมกิจกรรมตลอดทั้งโครงการ โดยขอให้ตอบแบบสำรวจ และส่งให้กลุ่มอารักขาพืชทราบ ภายในวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๙ เวลา ๑๓.๐๐ น. เพื่อรวบรวมข้อมูลส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลด แบบสำรวจได้ ตาม QR Code ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

(นางอมรรัตน์ ลิ้มปัสคุณธ์)

เกษตรจังหวัดตราด

แบบสำรวจ ฯ

แผนการขับเคลื่อนโครงการฯ

ส่งเสริมการผลิตและใช้ไบโอชาร์

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการดินและลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร

เปลี่ยนวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร สู่ไบโอชาร์

เพื่อดินดี ลดต้นทุน และเกษตรกรยั่งยืน

เป้าหมายโครงการ

กลุ่มเกษตรกร ศคช. ศจช.
แปลงใหญ่ วิสาหกิจ ที่มีสถานะ
เป็นนิติบุคคล และมีความพร้อม
เข้าร่วมกิจกรรมตลอดทั้งโครงการ
งบประมาณภายใต้ พ.ร.ก.เงินกู้

1 จุดเริ่มต้น : ปัญหาที่ต้องแก้ไข

- ต้นทุนการผลิตสูง
- ดินเสื่อมโทรม อินทรีย์วัตถุต่ำ
- ใช้ปุ๋ยไม่มีประสิทธิภาพ
- วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ถูกเผา
- เกิดปัญหา PM2.5 และก๊าซเรือนกระจก

2 กระบวนการขับเคลื่อนโครงการ

1 เตรียมความพร้อมและวางแผน

- สำรวจวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
- จัดทำฐานข้อมูลและแผนการผลิตไบโอชาร์
- สำรวจแนวทางจัดการดินและการใช้ปุ๋ยเดิม

ผลที่ได้ : ฐานข้อมูลพื้นที่ + แผนการผลิตไบโอชาร์

2 พัฒนาศักยภาพและองค์ความรู้

- เจ้าหน้าที่**
 - อบรมเชิงปฏิบัติการ
 - ถ่ายทอดเทคโนโลยี
- เกษตรกร**
 - เรียนรู้การผลิตไบโอชาร์
 - ปรับปรุงดิน
 - ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

เป้าหมาย
เจ้าหน้าที่ จำนวน??? เกษตรกร จำนวน???

3 ทดลองและพิสูจน์ผลในพื้นที่จริง

จัดทำแปลงเรียนรู้/แปลงต้นแบบ แปลงทั่วประเทศ

- วิธีเกษตรกร**
การจัดการตามวิธีปกติ
- วิธีทดสอบ**
ใช้ไบโอชาร์ + จัดการดินและปุ๋ย ตามค่าวิเคราะห์ดิน

พืชเป้าหมายสำคัญ

4 เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผล

เปรียบเทียบ "ก่อน-หลัง" และ "2 วิธีการผลิต"

- ข้อมูลด้านดิน**
 - pH
 - อินทรีย์วัตถุ (OM)
 - ธาตุอาหาร N-P-K
 - EC
 - ความหนาแน่นของดิน
- ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ**
 - ต้นทุนการผลิต
 - ค่าใช้จ่าย
 - การใช้ปุ๋ยและวัสดุปรับปรุงดิน
- ข้อมูลด้านการผลิต**
 - การเจริญเติบโต
 - ผลผลิต
 - ประสิทธิภาพการใช้ปัจจัยการผลิต

5 ดอกรับเรียนรู้และหาวิธีการที่เหมาะสม

- วิเคราะห์ข้อมูลจากแปลงเรียนรู้
 - เปรียบเทียบผลการดำเนินงาน
 - วิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จ
 - คัดเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่
 - สรุปองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี
- นำผลการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนา
"ข้อมูลจากพื้นที่จริง → องค์ความรู้ → แนวทางขยายผล"

6 สื่อสารและขยายผลสู่ชุมชน

- Field Day & จุดเรียนรู้ชุมชน**
จำนวน?? จุดเรียนรู้ทั่วประเทศ
- จัดวันสาธิตเทคโนโลยี
 - ถ่ายทอดประสบการณ์จากเกษตรกรต้นแบบ
 - ผลิตสื่อการเรียนรู้ที่เข้าใจง่าย
 - เปิดเป็นแหล่งศึกษาดูงาน
 - ขยายผลสู่เกษตรกรในชุมชน

ผลลัพธ์ที่คาดหวังของโครงการ

- OUTPUT : สิ่งที่เกิดขึ้นโดยตรง**
- จำนวน.....จุด
แหล่งเรียนรู้และจุดสาธิตการผลิตและใช้ไบโอชาร์
 - จำนวน.....แปลง
แปลงต้นแบบการผลิตพืชเศรษฐกิจ
 - จำนวน.....ราย
เกษตรกรได้รับการพัฒนาและถ่ายทอดความรู้
 - จำนวน.....กลุ่ม
สามารถผลิตและใช้ไบโอชาร์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

- OUTCOME : การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น**
- ลดต้นทุน**
ต้นทุนปุ๋ยและวัสดุปรับปรุงดิน ไม่น้อยกว่า 10%
 - ลดการเผา**
เกษตรกรอย่างน้อย 60% ใช้วัสดุเหลือใช้ผลิตไบโอชาร์อย่างต่อเนื่อง
 - ดินดีขึ้น**
อย่างน้อย 70% ของแปลงต้นแบบ มีคุณภาพดินดีขึ้น
 - เพิ่มศักยภาพเกษตรกร**
อย่างน้อย 80% สามารถผลิตและใช้ไบโอชาร์ร่วมกับการจัดการดินและปุ๋ยได้

IMPACT : ผลกระทบระยะยาว

- เศรษฐกิจ**
 - ลดต้นทุนการผลิต
 - เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ย
 - เพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
 - สร้างโอกาสเป็นแหล่งบริการและเรียนรู้ในชุมชน
- สังคม**
 - เกิดองค์ความรู้แก่เกษตรกรจำนวนมาก
 - สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ 3,500 จุดทั่วประเทศ
 - เกิดเกษตรกรต้นแบบและชุมชนต้นแบบ
- สิ่งแวดล้อม**
 - ลดการเผาในพื้นที่เกษตร
 - ลดปัญหาฝุ่น PM2.5
 - ใช้ชีวมวลอย่างคุ้มค่า
 - เพิ่มการกักเก็บคาร์บอนในดิน
 - สนับสนุนเกษตรกรรายย่อย

"เปลี่ยนเศษวัสดุทางการเกษตรให้เป็นทรัพยากร
เปลี่ยนการทดลองให้เป็นองค์ความรู้ และเปลี่ยนองค์ความรู้สู่การเกษตรที่ลดต้นทุน
เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และขยายผลได้อย่างยั่งยืน"